

KRÚDY

1.

*Nagynénémet látogatni Pesten, apám
hozott fel Jászberényből egyszer. (Én talán
nyolcéves fücska voltam akkor éppen
harmincegyben. Húsvéti szünet). Kezében
pihent kezem s a Nagykörúton haladva
hirtelen megállt. Aztán szinte hadarva
mondta: – Nézd! Az ott Krúdy, a híres író!
– Az a magas úr? – Az! - felelte boldogító
hangon, bővölőn, hogy megremegtem belé.*

*A járdaszélen állt, nézve maga elé.
Fényes lakkcipő, sűrű kamásli, sötét ruha,
hószín-fehér ing, kezében talán puha
kalap, meg egy ezüstgombú sétapálca.
És állt, állt szálfaként a konflisra várva,
mely a mai Bástya mozi elől oda,
eléje kanyarodott. Beszállt. S micsoda
királyi mozdulatsorral! Oly könnyedén
– akár egy bongó Csokonai-költemény –
szállt be, s elnyelte a kocsi titkos mélye,
aztán elindult. A fogat vén gebéje
– apám mondta így – tán a Margitszigetre
vagy Óbudára egy kiskocsmába vitte.*

2.

*Jó tíz év múltán ismerkedtem meg vele
– a műveivel! – hisz porlott már a teste...*

*Különös világ! Furcsa, sosem létezett
társadalomban nyüzsgő emberek:
az egyikük csupán azt szerette volna,
ha v a l a k i egy ablakból kihajolna*

*s kikeményített alsószoknyája széle
csak egyetlen egyszer libbenne eléje!
A másik olyan malacpörköltre vágyott,
melynek ízeit, zamatát a szakácsok
képtelenek elkészíteni manapság...*

*Aztán felbukkant egy hervadozó nagysád,
kinek kezét egy ifjú kérte hajdanán,
de nem adta, mert oly sok könnyes éjszakán
arra gondolt, kit ő szeretett, csak arra,
és nyár jött, ősz, tél és tavasz, új tavaszra,
ám ő mindig csak a r r a a z e g y r e gondolt,
kit ő szeretett! Ámde az nem viszonzott
érzelmeket sem csókkal, sem biztatással –
így jegyezte el magát a hervadással.*

*Krúdy! Mily távol-világ! Gáláns lovagok,
szerelmes nők, kitartottak és kitartók,
párbaj-hősök, züllött kocsmatöltelekek
és urak, – akiknek erénye is vétek –
kis kokottok, akik morzsányi boldogság
reményében életük is odadobnák.*

*Különös őszök, telek, tavaszok Budán!
Megözvegyült nő szalad egy ficsúr után
s a piroslámpás házak fojtott sóhaját
visszhangozzák az ódon tabáni szobák.*

*És közben – bagoly-huhogásos éjjelen –
postakocsin utazik – Ő! – kit félelem,
előítélet soha vissza nem tartott,
Ő az, Szindbád! S ha megjön, suttogó hangok,
apró neszek surrannak léptei nyomán,
ahogy végigvonul sok kastély-szobán
és szerelemtől reszkető nők omolnak
elé, kívánva: ne jöjjön még a holnap!*

3.

*Több, mint ötven év futott el, hogy láttalak
a Körúton, testi valódban! Ez alatt
a világot mintha kicserélték volna:
mit felépítettél, mind óriás halomba
hordták, majd felgyújtották s égett máglyaként,
lám, ma is ég; perzsel és zsongít! Bárha még
építhetnék hasonló világot! De nem,
nem tudok. S minek? A tiédet kedvelem,
mert lásd, ha olykor rámtörnek még a gondok,
egy könyved veszem kezembe s nem szorongok –
fölordja azt zsongító álm-világod,
párnák közé emelnek test-szagú lányok.*

*Odakünn meg zöld ládákban a leánderek
azt kívánják, legyenek még szerelmesebb!*

*És jó az asszony, kit oly régóta várok
s álomba ölel, csókol... Szép álmodások
búvölnek el, míg az az asszony csak ölel
oly ágyban a párnák közt, mely az éghez közel
sodor. Már nem is létezem: szellem vagyok –
szellemként élek én is, míg műved ragyog!*

*S egy utolsó konflissal – ha jóváhagyod, –
csendben, ráérősen, – utánad ballagok...*